

LETO STRAHOTE 1793

VICTOR HUGO

Lanjuinais, pošena, brihtna in trdna bretonske butica; Rebecqui, ki je bil kot minister podal demisijo, ker se niso obglali Robespierrea; Lasource, ki je bil izpregovoril srešne besede: "Gorje narodom, ki so hvaležni!", pa je to ob vznjoju giljotine sam demantiral, ko je zaklical "gori" ponosno besedo: "Mi umiramo, ker narod sepi, vi boste umrli, ker so bo narod zbudil"; Biroteau, ki je bil predlagal, da se imuniteta poslancev

odpravi in je s tem nehoti sam sebi postavil šafot; žurnalista Carras, ki je na šafotu rablju rekel:

"To je neumno, da moram ravno zdaj umreti, ko stvar postaja zanimiva"; Condorcet, ki je bil obsojen na smrt v mestu, kjer ga niso poznali, ker ga je izdal zvezek Horaca, ki ga je imel v žepu; Peton, ki ga je l. 1792. množica oboževala, l. 1794. pa ga raztrgala kakor volkovi; vsi ti in še drugi, vsem na čelu pa Vergniaud.

Na "gori" pa si opazil bledega triindvajsetletnega Antoine-Leona Saint Justa z nizkim čelom, pravilnim profilom in skrivnostnimi, strašno žalostnimi očmi; Merlina Douai, zločinskega avtorja postavje zoper "politično sumljive"; prešnega župnika Lebona, ki je zdaj vihtel sabljo v roki, ki je nekoč ljudi kropila z blagoslovljeno vodo; Fabre d'Ellantina, ki si je izmislil republičanski koledar, kakor je bil Rouget de Lisle skomponiral prekrasno marseljezo — oba sta pri tem obstala in se nikoli več odlikovala; Rhul, ki se je liki Katon sam usmrtil istega dne, ko je republika spet zatonila; Fouché, poznejši minister Napoleonov, ki je tudi tega izdal za službo Ludoviku XVIII. — mož bledega obraza ko mrlič in s satansko dušo; Onelin, ki je preganjal proskribirance, pa je sam v svoji hiši skrival proskribiranko, gospo Charry; Bentabolle, ki je kot predsednik dajal galeriji znamenje, kdaj ima ploskati, kdaj pa sikati; Legendre, mesar francoske republike, ki je nekoč zaklical Lanjuinaisu:

"Pridi sem, da te zakoljem", nakar mu je Lanjuinais odgovoril: "Preje moraš dekretirati, da sem vol"; Collot d'Herbois, strašni klemenjant, ki je z ustmi rekel: da, z obrvmi pa dajal znak; ne-mož, ki je poslal Robespierrea na šafot, Maratovo truplo pa pustil shraniti v Pantheonu; David, slikar; princ Jožef Egalite; Genissieux, ki je zahteval smrtno kazen za vsakega, pri katerem bi našli spominski novc z napisom: "Ludoviku XVI. mučniku"; Rouyer, ki se je 21. januarja uprl povelju, naj se strelja s topovi, z besedami: "Kadar pade glava kakega kralja, se ne sme delati večji šum, kakor če pade glava navadnega človeka"; Garan-Coulon, ki je ob vmešavanju španske vlade v process proti kralju Ludoviku XVI. zahteval, da se zbornica ne sme ponižati tako daleč, da bi pustila prebrati pismo kralja kralju, in drugi.

Nadalje so na "gori" sedeli: Amerikanec Tomaž Paine; nemški baron, milijonar in ateist Anaharsis Cloots; Rovere, ki je bil zloben zaradi zlobe same, kar je bolj pogosto, nego se misli; krvoločni in tožni Tallien, Fayen, ki je bil predlagal, da naj se pošlje v Vandejo "požigalska armada"; Vernier, ki je zahteval, da morajo šefi tako žironde kakor gorske stranke služiti v armadi kot prostaki; hrabri vojskovodje: Bourbotte, Panvilliers, Lecarpentier, Prieur de la Marne, Levasseur, ki je bil nekemu p o d p oveljniku, izgubivšemu bitko, ukazal, da se ima ustreliti, in drugi; vsem na čelu Danton.

Izven teh taborov pa se je dvigal mož, ki je držal oba v šahu: Robespierre.

Bolj doli se je razprostirala "ravnina", na kateri so se potuhovali plemeniti bojazljivi in podli strahopetci. Tu so se gnetli na kup oni, ki so dvomili, se obotavljali, odlašali in prisluškovali, ne zaupajoč drug drugemu. Gora in žironda sta bili zborišči izbranih hrabrečev, ravnina je bila množica. Predstavljala jo je abbe Sieyes. Sieyes je bil globok človek, ki pa je obstal na polpota. Odlučil se je bil za tretji stan, ni se pa mogel povzpeti do ljudstva. Robespierre je imenoval tigra, Robespierre pa je bil dokopal do predvidnosti, ne pa do modrosti. Preživel je revolucijo, Napoleona in drugo kraljestvo. Ostal je v duši dvorjan in je le vlekel voz revolucije, lopato čez ramena. Svetoval je drugim odločnosti, katere sam ni imel. Žirondistom, katerim se ni upal pomagati, je dejal: Dobite na svojo stran kanone. So misleci, ki so obenem borci; tako na primer je Condorcet bil na Vergniauda, Camille Desmoulins je držal z Dantonom. So misleci, ki hočejo živeti; ti so se zbirali okoli abbe Sieyesa.

Pod "ravnino" je bilo "močvirje". To je bila smrdljiva grez, skozi katero je svetlikal najpodlejši egoizem. Tu je drhtela nema zahrbtnost onih, ki pazljivo pričakujejo, kaj bo, in se postavljajo vedno na stran onega, o katerem njihova živalska narava podzavestno uganje, da bo zmagal. Tu so bile zbrane vse pregrehe; prevratnost, zakrita pod krinko pasja klečplaznost, potuhnjena maščevalnost, čistična bojazen in pogum strahopecev; močvirje je bilo na skrivnem za žirondo, glasovalo pa je vedno z goro; izdali so Ludovika XVI. Vergniaudu. Vergniaud, Dantonu, Dantonu Robespierreu, Robespierrea Tallienu. Živega Marata so psovali, mrtvega so oboževali. Podpirali so po vrsti vsakega, ki je prišel na oblast, in so vsakega vrgli, ko se je obrnila njegova sreča. Po instinktu so vsaki stranki, ki je omahovala, zadali smrtni sunek. Ker so se postavili v službo le pod pogo-

jem, da bo oni, ki ga bodo podpirali, vzdržali, so smartali njegovo kolebanje kot izdajstvo nad njimi samimi. Oni so bili množica, moč in strah. Od tod njihova zločinska drznost. Vsi veliki dogodki republike do 9. termidorja, ko je bil strmo glavljen Robespierre, so bili zavozljani od orjaških živali gore in razvozljani od pritlikave golazni močvirja.

Poleg močvirja si videl v konventu sanjače. Tu je cvetela utopija vseh vrst: od fantične, ki je terjala šafot, do ljudomile, ki je zahtevala odpravo smrtnih kazni. Zraven bojevitih duhov so sedeli razglavljenci; eni so si belili glavo s pacifističnimi problemi, drugi so snovali najgrozovitejša morilna sredstva. Carnot je ustvaril, eno za drugo, štirinajst armad, Debry pa je začrtal združeno demokratsko državo sveta. Sredi divjih govornikov so sedeli strašni molčalci. Lakanal je molčal in je zasnoval narodno ljudsko vzgojo; Lanthenas je molčal in je ustvaril osnovno šolo; Revel-

liere-Lepeaux je molčal in sanjal o nadomestitvi religije po filozofiji. Drugi so tuhtali manjša in praktična vprašanja. Guyton-Morveau se je pečal z reformo bolnic, Sant-Andre z reformo kazenskega prava, Romme z uvedbo optičnega brzojaza, Guyomard z rečno plovbo. Tudi umetnost je imela v konventu svoje strastne zagovornike.

Tako so bili zbrani v konventu najrazličnejši možje: utemeljitelji, proroči, veliki kakor Danton, otročji fantasti kakor Cloots, bojovniki in filozofi, in vsi so imeli en sam cilj: napredek. Nič jih ni zmotilo na tej poti. Velikona konventa je bila v tem, da je našel v tej masi misli, pogonov in načrtov ter strasnih streljenj, kar je bilo realno uresničljivo. Na enem koncu je stal Robespierre, oči uprte v Pravo, na drugem Condorcet, ustreljen v Dolžnost. Condorcet je bil mož svetlobe in sanj obenem, Robespierre je bil mož dejanja. V končnih krizah propadajoče družbe pa

pomeni dejanje večkrat uničevanje.

Kdor je prvič prišel v dvorano, se je ozrl nehoti v kot, kjer so tesno drug poleg drugega sedeli poslanci zgornje Garonne, ki so bili od predsednika prvi poklicani, da oddajo svoj glas za ali proti obsodbi Ludovika XV. Eden za drugim so odgovorili: Mailhe: Smrt! Delmas: Smrt! Projean: Smrt! Caes: Smrt! Ayral: Smrt! Julien: Smrt! Desacy: Smrt! Večen, zamolkel zvok, ki doni skozi vso svetovno zgodovino... S prstom so v divjem metazu kazali na obraze onih mož, ki so bili izgovorili stransko besedo. Paganel je bil izjavil: "Smrt. Kralj koristi samo, če ga ni." Millaud: "Danes bi bilo treba smrt iznajti, ako bi je ne bilo." Sieyes mrko in kratko: "Smrt." Thuriot: "Kaj? Ljudsko glasovanje?"

To bi bil predolg proces. Glava Ludovika bi imela čas osveti, preden bi padla." Fousse-dore: "Mene je groza prelit človeško kri, toda kri kralja ni človeška. Smrt." Saint-Andre: "Ni svobodnega naroda brez mrtvega kralja." Na drugi strani so bili velikodušni: Gentil, ki je bil dejal: "Glasujem za dosmrtno ječo; usmrtiti Karla I., pomeni priklicati Cromwella." Bancal: "Izgon. Jaz hočem, da bo prvi kralj sveta obsojen v to, da sam sebi služi kruh." Zangiacomi: "Ječa. Naj nam živi Capet kot strašilo." Chailion: "Glasujem Ne maram mrtvega, da ne bi Rim napravil iz njegove svetni-ka." In medtem ko so obsodbe padale iz strogih ust, so na galeriji nališpane ženske v globokih dekoltejih štele glasove in vbadale v liste pod vsak oddani glas igle.

V blag spomin

Prve obletnice smrti našega ljubljene in nikdar pozabljenega soproga in očeta

ANTON KOROŠEC

ki nas je nagloma zapustil dne 2. februarja 1946, ko je bil tako nesrečno zadet od avta.

Eno leto je že preteklo, kar, ljubi soproga in oče zapustil si Tvoje drage. Črna zemlja Te pokriva a ran izbrisal ni še čas.

Spavaj mirno v tihem grobu, dokler se spet ne snidemo v blaženosti neizmerni, pri Stvarniku nad zvezdami!

ŽALUJOČI OSTALI: Frances Korošec, soproga in otroci

Cleveland, Ohio, 3. februarja 1947.

V BLAG SPOMIN
ČETIRTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA PRELUJBLJENEGA IN NIKDAR POZABLENEGA SPROGA IN OČETA

Frank Mišič

ki nas je za vedno zapustil 4. februarja 1943.

Štiri leta Te že zemlja krije in truplo v grobu že trohni, težko nam je vsem pri srcu, po lica solza nam drsi.

Sladko počivaj tam v grobu v tihem kotičku miru, a duša srečo naj uživa pri Stvarniku večnemu.

Žalujoči ostali:

MARY, soproga; FRANK, sin; SYLVIA, hčerka.

Cleveland, O., 4. februarja 1947.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Ta dva pa gotovo razpravljata o važnih svetovnih dogodkih... Levi je Peter Newton Ford, sin filmskih zvezd Glenn Ford in Eleanor Powell; njegov prijatelj pa je Colman Robert Andrews, sin Roberta Andrews, pisatelja za MGM in filmske zvezde Irene Colman. Seveda, slika je posneta v Hollywoodu.

V zadnjem času so divjali deževni viharji, ki so poplavlili ulice v Los Angelesu. Charley P. Carey si je mislil, da je najbolje, če pusti svoj avto lepo ob pločniku in gornja slika nam kaže, kaj se je zgodilo z avtom.

AL ULLE
PLUMBING & HEATING CO.

BOILERJI NA PLIN, BURNERJI NA PLIN
IN FURNEZI NA PLIN

15601 Waterloo Rd.

KE 7248

Vse potrebščine za grelne in monterke naprave.

INCOME TAX RETURN

Cenjenemu občinstvu v naznanje, da poleg uradnih notarskih zadev, denarnih pošiljatev in paketov v staro domovino, izpolnjujemo tudi listine za dohodninski davek (INCOME TAX RETURN).

Ker imamo mnogo let izkušnje, ste lahko uverjeni, da bo Vaša listina za dohodninski davek po določbah Internal Revenue pravilno urejena, ako se zglasite v našem uradu, da Vam listino uredimo, za kar se vpljudno priporočamo.

STEVE F. PIRNAT

6516 ST. CLAIR AVE.—Cleveland 3, Ohio—HE 3500

VSEH VRST RADIJE, PRALNIKE IN ČISTILCE POPRAVLJAMO

Zastonj pridemo iskati in pripeljemo nazaj.

Pokličite nas najprej
Najboljše opremljena popravilnica na St. Clair Ave.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočete dobro sediti in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštenosti in nadosolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete na smrtnino, rane poškodbe, operacije, protibolezni in enozmožnosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema možke in ženske od 16. do 68. leta; otroci pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanjega doba od \$200.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh v svet. Če je niti član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in prislopi takoj.

Za polnima o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.